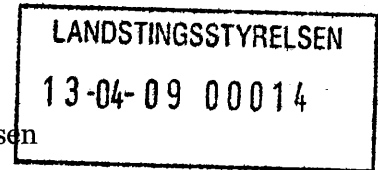

Landstingsstyrelsen

Motion 2012:16 av Gunilla Roxby Cromwall (V) och Anna Sehlin (V) om inrättande av whistleblowing-funktion hos SL

Föredragande landstingsråd: Christer G Wennerholm

Ärendebeskrivning

Gunilla Roxby Cromwall (V) och Anna Sehlin (V) har lämnat en motion om inrättande av en whistleblowing-funktion hos SL.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Trafikförvaltningens verksamhet är delvis skattefinansierad. Det är av yttersta vikt att ingångna avtal mellan förvaltningen och dess entreprenörer följs och att varje skattekrona används så effektivt som möjligt. Alliansen ser det som en självklarhet att förvaltningen har ett solitt och välfungerande system för såväl interna som externa uppgiftslämnare vid misstanke om oegentligheter.

Förvaltningen vidtar alltid en ordentlig utredning om det finns indikationer på oegentligheter inom verksamheten. Utredningarna genomförs antingen av förvaltningens internrevisorer eller av externa konsulter på uppdrag av revisorerna.

Trafikförvaltningens egen personal kan kontakta internrevisorererna genom att antingen skicka ett anonymt brev med internposten, ringa anonymt till internrevisorererna, receptionen eller kundtjänsten eller genom att skicka ett anonymt e-brev till internrevisorererna.

Externpersonal kan kontakta internrevisorerna genom att antingen skicka ett anonymt brev till förvaltningen, ringa anonymt till internrevisorerna, receptionen eller växeln, skicka ett anonymt e-brev till förvaltningen eller genom att fylla i ett formulär på SL:s hemsida utan att ange personuppgifter.

Enligt Trafiknämndens förvaltning har systemet hitintills fungerat bra både ur anonymitets- och meddelarfrihetssynpunkt.

Alliansen håller med motionärerna om att det är oerhört viktigt att oegentligheter uppdagas och att det finns väl inarbetade och fungerande rutiner kring detta. Alla medarbetare i kollektivtrafiken, oavsett om de arbetar i landstingets förvaltning eller för en entreprenör, ska kunna känna sig trygga när de avslöjar oegentligheter. Eftersom nuvarande system, enligt förvaltningen, fungerar så ser inte Alliansen ett behov av ett parallellt system för att uppdaga oegentligheter. Däremot kommer Alliansen att noga följa utvecklingen och om brister i nuvarande system skulle uppdagas ska dessa självklart rättas till.

Beslutsunderlag

Stf förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 17 oktober 2012

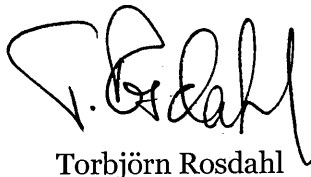
Motion 2012:16

Protokollsutdrag från trafiknämnden den 16 oktober 2012 med

V-ledamotens reservation

S-ledamöternas särskilda uttalande

Trafiknämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 27 september 2012

Torbjörn Rosdahl

Christer G Wennerholm

Hans-Erik Malmros

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stabTJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-10-17

LS 1205-0670

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting
2012 -10- 18
Dnr. LS 1205-0670

Rote III

Motion 2012:16 av Gunilla Roxby Cromwall (V) och Anna Sehlin (V) om inrättande av whistleblowing-funktion hos SL**Ärendebeskrivning**

Gunilla Roxby Cromwall (V) och Anna Sehlin (V) har lämnat en motion om inrättande av en whistleblowing-funktion hos SL.

Beslutsunderlag

Stf förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 17 oktober 2012
Motion 2012:16
Protokollsutdrag från trafiknämnden den 16 oktober 2012,
med S-ledamöternas och V-ledamoten särskilda uttalanden
Trafiknämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 27 september 2012

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering*Sammanfattning*

Gunilla Roxby Cromwall (V) och Anna Sehlin (V) har lämnat en motion om inrättande av en whistleblowing-funktion hos SL. I motionen föreslår de att landstingsfullmäktige ska besluta att uppdra åt trafiknämndens förvaltningschef att inrätta en whistleblowing-funktion inom SL.

Överväganden

Trafiknämnden har i sitt utlåtande lämnat utförliga svar på förslaget i motionen. Landstingsstyrelsens förvaltning anser att motionen ska anses besvarad med hänvisning till det utlåtande som trafiknämnden har lämnat.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

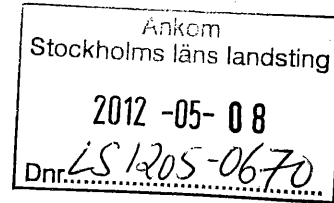
Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anne Rundquist
Stf förvaltningschef

2012-16
Rotel III

Stockholms läns landsting
2012-05-08

Motion av Gunilla Roxby Cromvall (V) och Anna Sehlin (V) om inrättande av whistleblowing-funktion hos SL

De senaste åren har vi sett flera exempel på hur oegentligheter uppdagats sedan trafikentreprenörernas personal slagit larm. Det senaste exemplet är Securitas som sedan januari 2010 bedriver biljettkontrollen på uppdrag av SL. I maj 2011 larmade några anställda vid företaget om att allt inte stod rätt till med biljettkontrollen. Systematisk överrapportering av antal utförda kontroller förekom i syfte att generera provision från SL.

Senare varslades den personal som slagit larm samt ytterligare kontrollanter om uppsägning. Detta aktualiserar frågan om hur det egentligen är beställt med meddelarfriheten i landstingets upphandlade verksamheter. Det är inte rimligt att personal riskerar jobbet då de påtalar brister i arbetsmiljön eller entreprenörens sätt att sköta sitt åtagande gentemot SL.

För att skydda personalen bör en rutin inrättas som möjliggör anonym rapportering av fusk och andra oegentlighetsrelaterade incidenter, en så kallad "whistleblowing-funktion". Locum har nyligen inrättat en dylik funktion, där personalen via intranätet kan få kontakt med en jurist för att rapportera om oegentligheter.

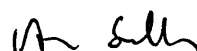
Vi föreslår därför att Trafiknämndens förvaltningschef ges i uppdrag att inrätta en whistleblowing-funktion liknande den som inrättats på Locum, men med skillnaden att även personalen i de upphandlade verksamheterna ska kunna använda sig av den för att lämna anonyma tips.

Vänsterpartiet föreslår Landstingsfullmäktige besluta

att uppdra åt Trafiknämndens förvaltningschef att inrätta en whistleblowing-funktion inom SL.

Gunilla Roxby Cromvall (V)

Anna Sehlin (V)

Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 9/2012

Sammanträdesdatum
2012-10-16

Ankom Stockholms läns landsting 2012 -10- 17 Dnr. <u>LS 1205-0670</u> Rotel TIL

Datum för justering: 2012-10-16

Christer G Wennerholm
Erika Ullberg

§ 141**Yttrande över motion 2012:16 om inrättande av whistleblowing-funktion hos SL**
(TN 1205-0129)

I ärendet förelåg skrivelse 2012-09-27 från förvaltningschefen.

I ärendet yttrade sig Gunilla Roxby Cromvall (V)

YRKANDEN

- 1) bifall till förvaltningschefens förslag till beslut
- 2) bifall till V-ledamotens förslag till beslut, bilaga 1

Ordföranden ställde proposition om yrkanden och fann att trafiknämnden bifallit förvaltningschefens förslag till beslut.

BESLUT*Trafiknämnden beslöt*

att översända förvaltningschefens förslag till yttrande till Landstingsstyrelsens förvaltning, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad

RESERVATIONER

V-ledamoten reserverade sig mot beslutet.

UTTALANDENS-ledamöterna lät till protokollet anteckna särskilt uttalande enligt bilaga 2.

Vid protokollet

Sara Catoni

Utdragsbestyrkande
Ingela Svanberg Ohlsson

VÄNSTERPARTIET

FÖRSLAG TILL BESLUT

2012-10-16
Ärende nr 16 (TN 1205-0129)

Yttrande över motion 2012:16 om inrättande av whistleblowing-funktion hos SL

För att säkerställa en kostnadseffektiv och trygg trafik måste det finnas en fungerande kontroll av att avtal och säkerhetsrutiner följs. Såsom påpekas av motionärerna har flera oegentligheter den senaste tiden uppdagats tack vare att personal i de upphandlade verksamheterna slagit larm, tyvärr med repressalier för de anställda som följd.

De kanaler för att anonymt tipsa om oegentligheter som redan finns fungerar kanske då det gäller SL:s egen personal. Till exempel är möjligheten att ta anonym direktkontakt med interntrevisorer bra. Däremot är det inte tillfyllest att en tipsare måste skapa en anonym e-postadress för att söka anonym kontakt via e-post. Här måste SL tillse att ett smidigare rapportsystem som garanterar anonymitet inrättas, exempelvis via ett webbformulär.

Den stora bristen finns dock i gränssnittet mellan SL och personalen i de upphandlade verksamheterna. Här är möjligheten för personalen att tipsa SL om oegentligheter kraftigt begränsad. SL bedriver inget aktivt arbete för att uppmuntra personalen att rapportera fel och brister, utan hänvisar till samma kanaler som allmänheten har att använda sig av vid kontakten med SL. Detta är långt ifrån tillfredsställande.

SL måste arbeta mer aktivt för att uppmuntra anställda inom de upphandlade verksamheterna att söka kontakt med SL då de har information om fusk och andra oegentligheter. Genom att inrätta en särskild whistleblowing-funktion skulle SL signalera att man tar frågan på allvar och att det är i sin ordning att höra av sig. Det ligger både i SL:s och ytterst resenärernas intresse att systemet för rapportering av oegentligheter fungerar. Vi föreslår därför att motionen bifalles.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att avge yttrande till Landstingsstyrelsens förvaltning i enlighet med denna skrivelse.

Trafiknämnden, ärende 16

Yttrande över motion 2012:16 om inrättande av whistleblowingfunktion hos SL

Det finns en rad olika möjligheter att anonymt eller öppet påtala misstankar om oegentligheter i trafikverksamheterna. Larm om oegentligheter ska tas på allvar och undersökas. Så har inte alltid skett när politiska företrädare har kontaktas med uppgifter om problem och påtalat dessa. Vad gäller biljettkontrollen så räckte det inte med att ledande socialdemokratiska företrädare slog larm utan det krävdes även medial uppmärksamhet för att en oberoende revision skulle tillsättas.

Personalen i dagens biljettkontroll har visat sig värna både skattebetalarnas pengar och sin egen yrkesheder genom att tidigt slå larm om kvalitetsbristerna. Deras starka engagemang för sitt arbete är det främsta skälet till att en ny upphandling nu har genomförts. De biljettkontrollanter som slog larm ska givetvis behålla jobbet när en ny entreprenör tar över. Allt annat vore en förödande signal till personalen bland Stockholms läns landstings många entreprenörer. Ingen ska behöva tveka om att göra en anmälan om man misstänker oegentligheter.

Datum
2012-09-27Identitet
TN 1205-0129Handläggare:
Sara Catoni
08-686 1937

Ankom Stockholms läns landsting 2012 -10- 17 Dnr. <u>LS 1205-0670</u>
--

STYRELSESAMMANTRÄDE	ÄRENDE NR.
2012-10-16	16

Yttrande över motion 2012:16 om inrättande av whistleblowing-funktion hos SL

I en motion av Gunilla Roxby Cromvall (V) och Anna Sehlin (V) föreslås att Trafiknämndens förvaltningschef ska få i uppdrag att inrätta en whistleblowing-funktion på SL som ska kunna användas av såväl interna som externa tipsare.

SL tar alla indikationer på oegentligheter på största allvar, och vid misstanke om eller tips rörande oegentligheter vidtas alltid en utredning. Sådana utredningar genomförs av SL:s internrevisorer eller, vid behov, av konsulter på uppdrag av SL:s internrevisorer.

Nedan redogörs för dagens system för att anonymt informera/tipsa om oegentligheter:

För personalen på SL finns följande alternativ:

- Skicka anonymt brev med internposten till någon utav internrevisorer

På SL:s intranät anges följande:

"Vid eventuella misstankar om oegentligheter kan sådan information lämnas till internrevisionen för vidare utredning. Detta kan ske anonymt om så önskas, förslagsvis genom att lämna ett förseglat kuvert i ett av våra postfack."

- Ringa anonymt antingen direkt till någon utav internrevisorererna eller via receptionen eller kundtjänst.
- Skapa sig en anonym mejladress och mejla någon utav internrevisorererna eller till internrevision@sl.se.

För externa tipsare (allmänheten och/eller personal i upphandlade enheter) finns följande alternativ för att ge anonyma tips om oegentligheter:

- Skicka anonymt brev till SL.
- Ringa anonymt till SL, antingen till kundtjänst eller växeln för vidarekoppling till rätt person på SL (oftast internrevision).
- Skapa sig en anonym mejladress och skicka mejl.

- Fylla i ett formulär på SL:s hemsida utan att uppge sina privata uppgifter.

(På SL:s hemsida, <http://sl.se/sv/Verktyg/Kontakta-oss/>, finns information för den som vill komma i kontakt med SL och här kan man vara anonym).

SL har tagit emot ett antal tips från såväl interna som externa tipsare på ovan nämnda sätt vilket har fungerat tillfredsställande ur perspektivet om anonymitet och meddelarfrihet.

SL har således ett flertal alternativ för den som anonymt vill tipsa om oegentligheter. Däremot har SL valt att inte ha någon allmän whistleblowing-funktion på SL:s hemsida då bedömningen varit att nuvarande system/alternativa möjligheter är tillräckliga.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att översända förvaltningschefens förslag till yttrande till Landstingsstyrelsens förvaltning, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Anders Lindström
Förvaltningschef

Sara Catoni
Chefsjurist

Bilaga

Motion 2012:16 av Gunilla Roxby Cromvall och Anna Sehlin (V) om inrättande av whistleblowing-funktion hos SL